

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 16.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 November 1910.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspolis 20 öre pr petitrad.

30 Årg.

Eugen d'Albert.

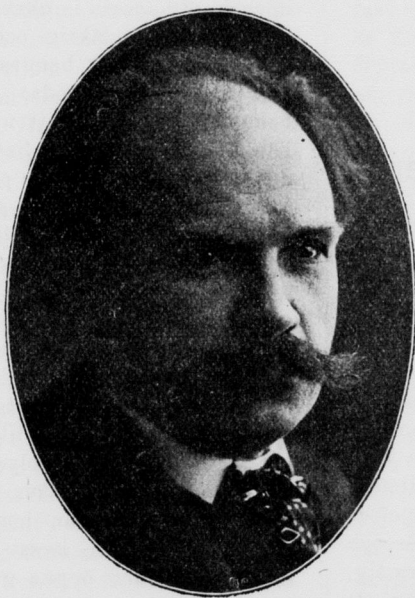
Då i dessa dagar en ny opera af den berömda pianisten och från senaste decennier äfven som operakomponist bekante Eugen d'Albert går öfver scenen på kungl. teatern, vilja vi i detta nummer meddela hans porträtt och erinra om hans verksamhet som musiker jämte biografiska data.

Efter Anton Rubinstein och Liszt stod d'Albert länge i anseende som världens förnämsta pianoheros och såsom sådan hade vi tillfälle att beundra honom vid hans första besök här i mars 1907, då han gaf 4 konserter i Musikaliska akademien och ett par sådana i Vasakyrkan. Som operakomponist lärde vi först känna honom, då hans opera »Tiefland» — »Låglandet» — hade sin premiär på kgl. teatern d. 9 okt. 1908, hvilken opera här som

i utlandet vann betydande framgång. »Izeyl», d'Alberts senaste operaverk, uppfördes för första gången d. 6 nov. 1909 i Hamburg och väckte stort bifall. En kritiker i en tysk musiktidning yttrar efter premiären följande: En stor dramatisk dikt är icke texten, och lika litet har d'Alberts opera blifvit ett riktigt musikdrama. Man kan tryggt påstå att han i detta partitur lemnat mera dekorativ än dramatisk musik. Men d'Albert har verkligen visat en stor rutin i den musikaliska gestaltningen af scenerna. Till »Izeyls» företräden hör att sångarna icke påläggas någon sönderhackad talsång, att deras partier nästan alltigenom bestått något melodiöst. Med dissonanser umgås d'Albert ganska fritt och djärft nog äfven för den moderna smaken, men han anbringar dem ej för deras egen skull, han begagnar dem förståndigt till att illustrera. Instru-

mentationen är klang- och färgrik, full af fina drag utan att just afslöja några nya klangunder. Musiken är långt värdefullare än »Tieflands».

Eugen d'Albert, som äfven har förnamnen Francis Charles, är född d. 10 april 1864 i Glasgow, son af en musiker och danskomponist Charles d'Albert (f. 1809 i Altona, d. 1886 i London). Fadern var af fransk, modern af tysk härkomst. Den unge Eugen blef frielev vid »National training school» i London och hade där till lärare i pianospel den ansedde pianisten Ernst Pauer. För sin utomordentliga talang som komponist erhöi han 1881 Mendelssohn-priset. Samma år spelade den sjuttonårige ynglingen Schumanns pianokonsert i Kristallpalatset och i oktober en egen första pianokonsert på en i London af Hans Richter gifven konsert. Då han i England fann mindre gynnsamma förhål-

Eugen d'Albert.

Severin Eisenberger.

landen för sin musikaliska utbildning, följde han med glädje Richters uppmaning att resa med honom till Wien, och därmed var d'Alberts karriär i Tyskland öppnad. Där var det förnämligast två musikmästare, som väsentligt bidrog till den unge tonkonstnärens utveckling och framgång. Den ene var Johannes Brahms, som med stort intresse följde hans kompositoriska verksamhet och såges ha särskildt funnit mycket värde i hans *Suite* för piano, utgifven såsom opus 1. Den andre var Franz Liszt i Weimar, hos hvilken han studerade i två år. Efter slutet af dessa uppträdde han på en egen konsert i Berlin och väckte den största uppmärksamhet. Under konsertresor i Europa och Amerika befästade han alltmer sitt anseende som en pianist af första rangen. Under de första tio åren af hans verksamhet framträdde mer det virtuosmässiga men sedan trädde teknikern tillbaka för konstnären. Följer man med den nutida kritiken öfver d'Alberts spel, så är denna vanligen superlativt berömande, någon gång kan man hos honom anmärka, säkert då han varit mindre väl disponerad, något för mycket kraft i föredraget. Eugen d'Albert har ej haft sinne för lärarekallet ej heller för dirigentverksamhet och endast haft anställning som kapellmästare i Weimar 1895.

Betrakta vi nu Eugen d'Alberts kompositoriska verksamhet, så må sist nämnas hans operor, emedan han på senare tid mest arbetat på verk för scenen. Att börja med sådana för orkester ha vi att nämna: *Uvertyrer* till »Hyperion» och Grillparzers »Esther» (op. 8) samt *Symfoni*, F-dur (op. 4); för piano och orkester: 2 *Pianokonserter*, H-moll (op. 2) och E-dur (op. 12); kammarmusik: 2 *Stråkkvartetter*, A-moll (op. 7) och Ess-dur (op. 11); en *Violoneellkonsert* (op. 20); för piano 4 händer: *Walzer* (op. 6); för piano solo: *Suite* (op. 1), *Acht Klavierstücke* (op. 8), *Sonat*, Fiss moll (op. 10), *Vier Klavierstücke* (Walzer, Scherzo, Intermezzo, Ballade op. 16) m. fl. pianosaker; flerstämmiga sånger: Körverket »Der Mensch und das Leben» för 6-stämmig kör och orkester (op. 14), *Manskörer* (op. 23); för en röst *Koncertscenen* »Seejungfräulein» för sopran och orkester; en mängd *Solosånger* (op. 3, 9, 13, 17—19, 21, 22),

Eugen d'Alberts första opera var *Der Rubin*, med text af honom själf efter Hebbels dramatiska berättelse. Denna, på hvilken han arbetat från 1886 till 1891 med flere afbrott, uppfördes första gången i Karlsruhe 1893 med mycken framgång, omarbetades sedan för Prag, då en balett tillfogades. Hans nästföljande verk för scenen var *Ghismonda*, text efter Immermann af honom själf. Vid operans premiär i Dresden 1895 blef den af kritiken högst ogynnsamt bedömd och gafs ej vidare. Därefter följde *Gernot*,

1897 en enda gång gifven i Mannheim med hans fru, Hermine Fink, i kvinnliga hufvudrollen. Det därpå följande lilla lustspelet *Die Abreise* vann vid premiären i Frankfurt am Main 1898 varmt emottagande och har blifvit en repertoaropera i Tyskland. Äfvea operan *Kain* (text af Bulthaupt) från samma tid har gått öfver flera tyska scener. Mindre lycka gjorde han med *Der Improvisator* (efter H. C. Andersen och Victor Hugos drama »Angelo, tyrann af Padua»), uppförd 1902 i Berlin, och den stora musikdramen *Tiefland* i ett förspel och 2 akter (text af Guimera och R. Lothar) som först uppförd på nya tyska teatern i Prag, nov. 1903, blef mycket hårdt bedömd. »Vi önska», säger efter dess uppförande en kritiker, »att d'Alberts genius ur »Tieflands» ruiner uppsvingar sig till de höjder där skönhet, natur och sanning äro fria». Han måtte ock ha gjort detta med sitt lilla 1-akt-lustspel *Flauto Solo*, med text af H. von Wolzogen, ett verk, som hade sin premiär i Prag 1905 och såges innehålla förtjusande musik. Handlingen är från Fredrik Wilhelm I:s tid, och hans son, sedermera Fredrik den store, deltagar i handlingen, båda dock under andra namn. Därefter följde operan »Tragaldabas» 1907.

Eugen d'Albert gifte sig 1884 med Louise Saligné, dotter till en författare af flere Berliner-farser, och var, efter upplösandet af detta äktenskap, 1892—95 gift med den berömda pianisten fru Teresa Carreno. Skild från henne ingick han 1895 äktenskap med den utmärkta operasångerskan Hermine Fink, och har med henne företagit flere konsertresor. Då d'Albert icke lefver på resor, är han mestadels bosatt i sin villa vid Lago-maggiore.

Eugen d'Albert blef 1908, året efter hans konserterande här, vald till ledamot af K. musikaliska akademien i Stockholm och har i början af detta år tilldelats professorstitel.

Severin Eisenberger.

I denna månad kommer att för första gången här konserteras en ung pianovirtuos, Severin Eisenberger, hvars porträtt vi med anledning däraf meddela i detta nummer. Hr Eisenberger är af polsk härkomst och bosatt i Berlin, där vår unge pianist Uno Sundelin studerat för honom. »De pianistiska och musikaliska kvaliteterna hos Eisenberg äro allmänt konstaterade», yttrar en kritiker efter hans konserterande i Berlin detta år, och förra hösten, då han där lät höra sig, säger en anmälare i Börsenzeitung, att Eisenberger kan räknas till de mest framstående pianisterna, utmärkande sig genom klar, gedigen teknik, tyd-

lig frasering, modulationsrikt anslag och sund musikalisk uppfattning. Särskildt berömmes han såsom en högt begåfvad, finsinnad tolkare af klassiska tonsättares verk, såsom Händel, Beethoven, Chopin, Schumann, Schubert. Men äfven för Liszt räcker hans virtuositet till. En kritiker har förebrätt honom, att han för mycket negligerar den moderna musiken, men det torde låta förklara sig af hans erkända fina musikaliska smak. Det skall bli intressant, att få göra bekantskap med denne pianist efter att nyligen ha hört Harold Bauer, och hoppas, att han ej skall spela för »tomma väggarna», hvilket numera tyckes vara stora konstnärers lott i den svenska hufvudstaden.

Izeyl.

Musikdrama i 3 akter af *Rudolph Lothar*, efter Armand Sylvestre och Eugène Morand. Musik af Eugen d'Albert.

Libretton handlar om kurtisanen Izeyl och den furstlige stiftaren af den buddhaistiska religionen, prins Sakyamuni, som vuxit upp utan att ha lärt känna något om den lidande och döende mänskligheten. Då han skall bestiga konungatronen efter sin fader, hälsas han af furstar och brahminer samt hyllas af folket. Då nu en asketisk botgörare, Yogi, kommer i hans väg och predikar om alltings fåfänglighet och förgänglighet samt i detsamma ett liktåg drager förbi, blir prinsen så gripen häraf, att han följer asketen på hans botvandring ut i öknen. Detta sker i närheten af Izeyls bostad. Hon har gripits af begär att fresta honom och att locka honom i sina armar, hvarför hon under natten uppsöker honom i öknen. Han förblir dock ståndaktig och väcker hos Izeyl ånger öfver hennes förflutna lif och tron på det goda. Återkommen hem för att böja ett nytt lif, råkar hon ut för furstinnan Sarvillakes son, den till konung utsedde prins Scindya, hvars åtrå efter hennes gunst blir allt häftigare, så att hon till sitt försvar rycker från honom hans dolk och stöter ned honom. Izeyl fångslas och prinsens moder låter henne till hämnd undergå tortyr, hvarpå bodeln utsting hennes ögon. Döende gripes hon af längtan efter den botgörande prinsen. Denne kommer till henne och vid anblicken af den olyckliga bekänner han, att han älskar henne. Hon dör lycksalig, sedan hon »för första och sista gången kysst honom» och nedsänkes i den öppna grafven.

Nuvarande operahusets första decennium.

(Forts.)

1900. Det nya århundradet invigdes på dess första dag med en »kantat» för sopransolo, sjunget af fru Östberg, samt kör och orkester med ord af E. A. Karlfeldt, musik af Hugo Alfvén, hvarefter uppfördes »Fidelio». D. 15 jan. gjorde hr Sven Nyblom sin första scendebut som Don José i »Carmen» och dagen därpå uppträdde hr Forsell för första gången med titelrollen i »Wilhelm Tell». Den 21 jan., konung Oscar II:s födelsedag, gafs »Aida» såsom galaföreställning, då hr Forsell första gången utförde Amonasros parti. Konungen jämte flera af konungahusets medlemmar samt danska kronprinsparet och deras barn, prinsessan Thyra och prins Harald, bevisade föreställningen. D. 22 jan. gafs »På Sicilien», då fru Paula Lindberg utförde Santuzzas roll och fröken Liva Edström Lolas, båda första gången. Till efterpjes gafs »Nürnbergerdockan», hvori fröken Fernquist första gången återgaf Bertha. D. 26 gafs konsert med biträde af lady Hallé och danska pianisten fröken Johanne Stockmarr, då den förstnämnda spelade Spohrs »Sångscen» och Mendelssohns violinkonsert, fröken Stockmarr variationer af Schubert, Wagner-Liszt: »Spinnied» och Polonaise, Ass-dur af Chopin. D. 27 gafs »Figaros bröllop» för 300:de gången här. D. 30 gafs Gounods »Faust» för första gången på den nya scenen, och då såsom recett för C. F. Lundquist, som därvid utförde sin gamla roll som Valentin.

D. 6 febr. gafs Shakespears »En midsommarnattsdröm» som afskedsrecett för den gamle skådespelaren Ferdinand Thegerström, som då utförde Egeus' roll. D. 8 debuterade hr Henning Malm som Wilhelm Meister i »Mignon» och fröken G. Nilsson i titelrollen. D. 10 gafs 4:de symfonikonserten, då bl. a. programmet upptog Bruckners 7:de symfoni och »Den unge Sten Sture», tonsikt för orkester af A. Hallén med förbindande dikt af H. Tigerschiöld (deklam. af hr Elmblad). D. 22 uppträdde hr Nyblom första gången som Radames i »Aida», och hr Mandahl debuterade d. 24 som Miller i »Nürnbergerdockan». Dagen förut uppträdde hr C. Lejdström första gången med titelrollen i »Mefistofeles». D. 8 mars debuterade i samma opera fröken Maria Malmerfelt som Helena, d. 16 gjorde fru Davida Afzelius sin första scendebut med Amneris i »Aida» och d. 26 debuterade för första gången på kgl. teatern fröken Edla Hamberg som Zerlina i »Don Juan». Förut hade hon i landsorten sjungit opera- och operettpartier.

Den 6 april uppträdde på vår opera

för första gången den berömda opera-sångaren Georg Anthes från Dresden såsom Don José i »Carmen». Gästspelet fortsattes till d. 19 och hr Anthes uppträdde vidare under det samma som Turiddo, Canio och Tannhäuser med stor framgång. Då Wagners »Mästersångarne» återupptogs d. 7 april, sjöng hr Forsell första gången Beckmessers parti, hr Ödmann återgaf Stoltzing, hr C. Lejdström Hans Sachs. D. 15 gafs 5:te symfonikonserten, hvars program bl. a. upptog Griegs »Bergliot» och Franz Berwalds »Bajaderfest» för orkester. D. 22 konserterade Leipzigs Filharmoniska orkester under hr Hans Windersteins ledning, förut och äfven sedan konserterande på Musikaliska akademien.

Den 4 maj utförde fru Jungstedt Ortrud och hr Forsell Telramund i »Lohengrin» för första gången och dagen efter debuterade hr Nyblom som Faust. En första debut på kgl. teatern gjorde hr Åke Wallgren som Lothario i »Mignon» d. 12 maj och fru Afzelius gjorde d. 25 sin 2:a debut som Orfeus. Med »Carmen» avslutades spelåret d. 1 juni.

Det nya spelåret inleddes med »Trollföjten» d. 20 augusti, då hr Malm första gången sjöng Tamino och fröken Gerda Nilsson debuterade som Papagena. D. 13 sept. gjorde herr Wallgren en ny debut som Mefistofeles i »Faust». D. 25 sept. inträffade det märkliga, att Adelina Patti för första gången beträdde vår operascen — dock ej i någon roll. Friherrinnan Adelina Patti-Cederström gaf där nämligen en välgörenhetskonsert med biträde af systrarna Marieanne Eissler (violin) och Clara Eissler (harpa) samt k. hofkapellet och dess harpist, hr Jos. Lang, som pianoackompanjatör samt hr John Forsell. Den berömda divan sjöng bl. a. Rossinis aria i »Barberaren» (»una voce poco fa») och juvelarian ur »Faust», med hr Forsell duett ur »Don Juan», samt Gounods »Ave Maria» med ackomp. af violin, harpa och orgelharmonium. D. 26 sept. uppträdde fröken Virginia Bergendahl som gäst, utförande Margareta i »Faust». D. 8 oktober återgaf fru Jungstedt för första gången Ava i »Valdemarsskatten». Den 17 nov. skedde en repris af »Friskyttan», som ej gifvits här på sex år, med nytt sceneri och ny rollbesättning (undant. hr Selligren-Kasper). I Agathas roll alternerade nu frkn Hulting och Nordin, i Ottakars hr Selligren och Elmblad; Anna återgafs af fru Hellström, Max af herr Malm, eremiten af hr Wallgren. På 1:a symfonikonserten, d. 20 okt., spelade hr John G. Jacobsson Tschai-kowskys Pianokonsert, B-moll; programmet upptog äfven Symfoni, G-dur (op. 23) af Weingartner och 2 isländska melodier för stråkorkester af Joh. Svendsen.

D. 5 nov. sjöng hr Wallgren (nu engagerad) första gången Escamillo i »Carmen». D. 9 gjorde fröken Olga Berg sin 1:a debut som Senta i »Holländaren». Andra symfonikonserten, den 17 nov., bjöd bl. a. på »Klockorna», för baryton och orkester af H. Alfvén, César Francks Symfoni, D-moll, och Liszts symfoniska dikt »Orfeus». D. 21 gafs »Fra Diavolo» för 225:te gången. Som Anna i »Friskyttan» debuterade fröken Hamberg d. 23 nov. och d. 28 sjöng fröken Edström första gången Magdalena i »Mästersångarne». D. 5 dec. utförde fröken Nordin Valentines roll i »Hugenotterna». D. 25 gafs 3:e symfonikonserten, hvars program upptog Beethovens uvertyr till »Athens ruiner», konsertarian »Ah, perfido» (fru Östberg) och 9:de symfonien, konserten upprepades d. 28, då i st. f. konsertarian hr Lars Zetterqvist spelade violinromansen i F-dur. D. 29 dirigerade i en konsertafdelning kapellmästaren vid Kristiania Nationalteater, Joh. Halvorsen, sina kompositioner för orkester, suiten »Vasantasena» och »Bojarennas intåg». Den 27 dec. gjorde fröken Valborg Svärdröm sin första debut på scenen med titelrollen i »Mignon».

1901. Årets föreställningar inleddes med »Aida». D. 4 jan. gjorde fröken Magna Lykseth sin första debut på operan såsom Santuzza i »På Sicilien». Dagen därpå debuterade fröken Hamberg som Anna i »Friskyttan». Den 21, på konungens födelsedag, gafs en textföreställning, hvars program upptog Webers Jubelouvertyr och stora Retzia-aria ur »Oberon», sjungen af fru Östberg, samt »Orfeus». Dagen därpå började hr Anthes ånyo gästspel med Stoltzings roll i »Mästersångarne», vidare sjöng han under månaden Tannhäuser och Lohengrin samt 1 febr. för första gången här Masaniello i »Den stumma». Gästspelet slutade d. 7 febr., då han uppträdde som Don José i »Carmen». På 4:de symfonikonserten, d. 2 febr., 100:de årsdagen af Ad. Fredr. Lindblads födelse, uppfördes hans symfoni (i manuskript), vidare en Pianokonsert af Ruben Liljefors, spelad af honom själf med ork., samt ett par nummer ur »Parsifal». I »Hans och Greta» uppträdde d. 11 febr. för första gången fru Jungstedt som Hans, fru Hellström som Greta och fröken Edström pepparkakshäxan. Den 12 egde Nordiska spelens festföreställning rum med tablåer, gymnastik, dans och körsång. D. 20 gafs »Mefistofeles» med två nya rollbesättningar: fru Nordin-Strömberg som Helena, hr Malm som Faust. Dagen därpå »En midsommarnattsdröm» med biträde af personal från Dramatiska teatern. Den 26 började hr Kurt Sommer från Berlin ett första gästspel här med Arnold i »Wilhelm Tell».

Detta fortgick till d. 16 mars och de roller, hvarmed den utmärkte sångaren vidare uppträdde, voro Don José, Raoul i »Hugenotterna», Lyonel i »Martha» och Lohengrin. Å 5:te symfonikonserten d. 9 mars, utfördes en Symfoni, C-moll, op. 28, af Louis Glass, Berlioz' »Carneval Romain», Webers »Euryanthe»-uvertyr samt Tre variationer öfver ett rococo-tema af Tschaiowsky, spelade af danske violoncellisten Henri Bramsen med orkester. D. 19 mars gaf Nya Filharmoniska sällskapet en repris af sin konsert 12 mars på Musikaliska akademien. Programmet upptog: Brahms' »Triumphlied», Wagners »Das Liebesmahl der Apostel» och Beethovens »Meerestille und glückliche Fahrt» för blandad kör och orkester, dikt af Goethe. D. 20 gafs till minne af Giuseppe Verdi, som afled den 27 jan., hans opera »Aida» jämte en apotheos, då i scenens fond var uppställd hans byst, omgifven af grupper ur hans förnämsta operor, jämte musik bakom scenen. D. 22 gjorde fröken Valborg Svärdröm debut som Susanna i »Figaros bröllop» och d. 29 gjorde frök. Gurli Carlström sin första operadebut som Gilda i »Rigoletto», hvari hr Forsell uppträdde första gången som Rigoletto, senast återgifven af hr d'Andrade och hr Pasqualis.

Påskdagen, d. 7 april, egde konsert rum på operan som vanligt, nu 6:te symfonikonserten, hvars första nummer, »Drapa» af Albert Rubenson, var egnadt åt hans minne med anledning af hans död en månad förut, d. 2 mars. Vidare innehöll programmet Tre sånger af Tor Aulin med orkest., Sindings »Rondo infinito», Mendelssohns symfoni i A-moll och Beethovens i C-moll. D. 13 april gafs Gounods »Faust» för 300:de gången här. Nyheter bjödos d. 17:de, då programmet upptog *Tifania*, dramat. episod i 2 akter, musik af Valentin Nauville, och Webers *Abu Hassan*, sångspel i 1 akt. D. 26 gjorde frk Lykseth sin 2:dra debut som Margareta i »Faust». D. 28 återupptogs »Valkyrian» med fru Strömberg som Brynhilda och hr Forsell som Wotan. »Tifania» gafs sista gången d. 29 jämte »Orfeus» som galaföreställning för danska kronprinsparet.

I »Mefistofeles» gjorde frök. Olga Berg d. 1 maj ny debut som Margareta. D. 3 började danska tenor- och kammarsångaren Wilhelm Herold sitt första gästspel här som Don José och uppträdde vidare, till 22 maj, som Faust, Turiddo, Canio och Lohengrin. D. 4 maj gjorde herr Ernst Svedelius en 1:a debut på operan som guvernören i »Don Juan», d. 9 frök. Carlström en 2:dra debut som Julia i »Romeo och Julia», då hr Malm första gången utförde Roméos parti, hr Bratbost Tybalts och hr Nyblom prins Paris'. I »Valkyrian» gästade här för första gången

hr Axel Nordqvist d. 15 maj som Sigmund (på tyska), då fru Lindberg för första gången utförde Sieglinde och hr Forsell tog afsked af publiken och sitt engagement vid operan denna gång. D. 20 maj utförde fröken Edström för första gången Carmen. D. 23 invigdes »Pressens vecka» med en konsertmatiné, inledd med förspelet »Frihet bor i nord...» af Karl Valentin och dirigeradt af honom. Sibelius' »Legender» stod bl. a. på programmet. — Vårterminen avslutades d. 25 maj med »Carmen».

Höstterminen och det nya spelåret började d. 15 aug. med »Oberon». Dr Otto Briesemeister, som engagerats för Loges parti vid premiären af »Rhenguldet», började förut sitt första gästutträdande här d. 4 sept. som Don José och fortsatte det dessförinnan med Canio, Tannhäuser och Lohengrin. Efter hr Forsell öfvertog nu hr C. Lejdström hans partier. D. 18 sept. debuterade frök. Carström som »Lakmé». D. 20 sjöng hr Elmblad på tyska landtgreffvens parti i »Tannhäuser», ersättande hr SELLER- gren, som insjuknat. D. 5 okt. gafs »Konung för en dag» 200:de gången. D. 9 gjorde frök. Lykseth sin 3:de debut som Elsa i »Lohengrin». D. 11 okt. utförde frök. Svärdröm titelrollen i »Lakmé», då frök. Edström första gången sjöng Mallikas och frök. Fernsqvist Ellens partier. D. 26 okt. skedde premiären af Wagners musikdrama *Rhenguldet*. D. 9 nov. gafs 1:a symfonikonserten med symfonier af Haydn och Beethoven samt Rich. Strauss' »Till Eulenspiegels lustige Streiche». D. 6 nov. uppträdde första gången som gäst miss Minnie Tracey med titelrollen i »Aida» och sedan som Valentine i »Hugenotterna». D. 17 nov. återgaf fru Hellström första gången Zerlina i »Fra Diavolo». D. 20 debuterade hr Rich. Strandberg som Valentin i »Faust», då hr Malm första gången sjöng titelrollen. D. 29 nov. gafs här första gången Puccinis *Bohème* i öfversättning af Sven Nyblom. Rodolphe utfördes i denna opera först af hr Ödmann, sedan af hr Nyblom, Mimi af fru Hellström och fru Lindberg. D. 28 uppträdde frök. Svärdröm första gången med titelrollen i Tschaiowskys »Jolanta», senast uppförd 1897 med frök. Hulting som gäst i denna roll. Hr Briesemeister fortsatte sitt gästspel i december. D. 14 dec. gafs 2:dra symfonikonserten, då programmet upptog Beethovens »Egmont»-musik, hvarvid fru Hellström sjöng Clärchens parti, och sedan 9:de symfonien. Den 18 återupptogs igen »Fidelio». D. 29 dec. gafs »Romeo och Julia» med fru Carlström-Forsell i den kvinnliga hufvudrollen.

(Forts.)

Musikpressen.

På Carl Johnns förlag har utkommit:

För piano 2 händer:

Mozart, W. A.: *Wiegenlied*. Pr. 60 öre.

För en röst med piano:

Körling, Felix: *Margits visa om klockorna* (d—f): — *Det skymmer* (h—d) à 75 öre.

Lambert, Helfrid: *En vårvisa* (Lasse Le; a—e). Pr. 75 öre.

Myrberg, A. M.: *Hvart ilar den snabba vinden?* (d—ess). 75 öre.

Nylund, D. F. *Två roliga visor*. 1. Den ena stunna å den andra (d—e). 75 öre.

Rossander, Carl: *Två sånger*. 1. I solnedgången, (h—f); 2. Vallarelåt (ciss—g); ord af G. Fröding. Pr. 1 kr.

Åkerberg, Erik: *Sång vid svenska skytterörelsens 50-års-jubileum 1910* (b—ess). Ord af K. G. Ossian-Nilsson. Tillagn. Sveriges frivilliga skyttar. Pr. 75 öre.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit

för piano 2 händer:

Lundberg, Lennart: 6 *Klavierstücke*. Heft. I. Legende. Nocturne. Trauermarsch. Heft. II. Nocturne. Barcarole. Ballade. Pr. 2 kr. — 5 *Marinen*. Kr. 2,50.

Wiklund, Adolf: 4 *Lyrische Stücke* op. 14. Kr. 2,50.

För en röst med piano:

Andersson, Richard: *Sånger*. Kr. 2,50.

Rangström, Ture: *Lyrisk* (Sex Gedichte). Dikter af Bo Bergman, And. Östöring, Sigfr. Siwerts och Ola Hansson. 1. Adagio (a—e), 2. Floderna (ciss—f), 3. Pionerna (ass—f), 4. Stjärnöga (ciss—ciss), 5. Sjung mig sånger (fiss—fiss), 6. Månskensstycke (h—fiss). Pr. kr. 2,50; *Hvita liljorna dofta* (dess—dess) 1 kr.; Dikt af Karl Forsslund. *Nachts in der träumenden Stille* (I drömmande nattens stillhet — ciss—ciss). 75 öre Dikt af Gustave Falke.

Peterson-Berger, Wilhelm: *Vier Gedichte* von Ricarda Huch. Fyra dikter. 1. Ålskogsrim (c—e), 2. Vårbrötning (d—e), 3. Vår sista natt (ciss—ess), 4. Musikens makt (cess—ess) 2 kr.

Strandberg, Nils: *Hör jag den sången klinga* (ess—f). Ord af H. Heine. 75 öre; — *Fliekan min med rosenmunnen* (f—g). Ord af H. Heine. 1 kr.

Mozarts vackra vaggång är väl bekant och föreligger här i pianinoarrangement med sångmelodi och text i början af stycket och sedan varierad.

Sångerna äro alla lätta och, som ofvan synes, af ringa tonomfång, utom Rossanders. Dessa ha text af Fröding medan de öfriga ha sådan af tonsättarne själfva. Hvad sångernas värde beträffar kan Körlings och Myrbergs ställas främst.

Pianokompositionerna på Abr. Lundquist förlag af Lennart Lundberg och Adoli Wiklund bära väl stämpeln af den nya tidens smakriktning och ställa ej så ringa fordringar på den exekverande, men kunna ej undgå att fångsla intresset. Såväl hr Lundberg som Adolf Wiklund äro utmärkta pianister, den förstnämnde, som bekant, lärare i konservatoriets pianistiska artistklass. Han har också tillägnat de särskilda styckena i sina kompositioner åt framstående pianister och elever, så i sina »fantasistycken» 5 Mariner åt Märtha Ohlsen, Kerstin Sundbaum-Strömberg, Uno Sandelin, Ruth Carlsson; i sina 6 Klavierstücke åt Edvin Svensson, Gunnar Ahlberg, utmärkta konservatorieelever, samt andra mindre allmänt bekanta pianister. Wiklunds stycken äro mest lättfattliga och lättast i fråga om utförande af de ofvannämnda samlingsarna.

I fråga om de ofvan nämnda sångerna ha vi att först fästa oss vid sångsamlingen af Richard Andersson, vår utmärkte pianist och pianolärare. De flesta af dem hafva en särskild märklighet därutinnan, att deras vid hvarje sång utsatta kompositionstid inföll under tonsättarens studietid i Berlin och vistelse i hemlandet på 1870-talet. Som opus 1 betecknar han första sången Maaneskinsdrömmen, text af C. Hauch, komponerad 1869, då han var 18 år. Alla sångerna ha tysk text men större delen äfven svensk, några dansk och norsk. Förteckningen öfver dem följer här med angifvande af ordens författare. Efter »Maaneskinsdrömmen» följer 2 »Gute Nacht, mein Herz» (E. v. Geibel), 3. Der Gondolier (Casimir Delavigne) 4. Prinsessen (Bj. Björnson), 5. Karl den femtes sang i Liigkisten (Ingemann), 6. I Skoven (Chr. Winter), 7. Frühlingslied (Karl Arndt), 8. Lebe wohl, mein Lieb (L. Uhland), 9. In der Ferne (Uhland), 10. Das alte Lied (H. Heine), 11. Ur »Feberdigte» (Knut Hamsun), 12. »Denna röst är mig bittert höra» (Ivar Conradson). De två sista sångerna förskrifva sig från 1905 och 1907. Fem af sångerna äro för låg röst (nr: 1, 5, 8, 9, 10). Det är gifvet att de från 70-talet äro hållna i den tidens melodiska stil och påminna till en del om Norman; ackompanjemanget är fylligt och rikt. Sångerna hafva sitt stora värde äfven för vår tid, helst vid sidan af dess väljudtrottsande impressionalism, som finner sitt uttryck i den »Lyrik» af Ture

Rangström, som hör till de här anmälda sakerna. Att denne unge, väl mycket öfverskattade komponist äfven kan lemna mera njutbara alster visar hans nämnda båda sånger »Hvita liljorna dofta» och »Nachts in der träumenden Stille» (text af G. Falke) af komponisten i god öfversättning till tyska och svenska; men de förskrifva sig också från en tidigare period nämligen från 1902 och 1903. Utsättandet af kompositionsåret länder honom, liksom Rich. Andersson till förtjenst. Äfven Peterson-Berger har i sina ofvannämnda sånger här och där infall af omotiverade harmoniska hårdheter. Nils Strandbergs sånger med svensk, tysk och engelsk text, af H. Heine, är tillägnade hans fru, född Lilly Waleni, och låta väl höra sig.

Litteratur.

Tidning för Musik, utgifven i Helsingfors, har utkommit i ett häfte nr 2, innehållande af Otto Andersson: Nordisk musikförening. Ett förslag; Gösta Enckell: Den »matematiska renheten» i musiken; Erik Furuhjelm: Musikalisk stenografi; Kritik, Notiser etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

- Okt. 17, 28. Puccini: *Bohème*. (Rodolphe, Marcel, Schaunard, Benoit: hr Kirchner, Strömberg, Stiebel, Ericson).
 20. Mozart: *Don Juan*.
 22. Gounod: *Romeo och Julia*. (Stefano: frk. Osborn; Paris: hr Herou).
 23, 29. Tschaiikowsky: *Eugen Onegin*.
 25. Gounod: *Faust*.
 26, 30. Mozart: *Figaros bröllop*.

Oscarsteatern.

- Okt. 18—25. G. Lüder: *Prinsen af Pilsen*.
 27—31. Franz Lehár: *Zigenarkärlek*. Romantisk operett i 3 akter af A. M. Willner och Robert Bodansky, (Zörka, Jolan, Ilona von Köröshaza, Juleza: frkn. Grünberg, Berentz, fru ar Meissner, Grönberg-Rowe; Peter Dragotin, Jozi, Jonel Bolesen, Dimitreanu, Kajetar Dimitreanu, Moschu, Milholy: hrh Lund, Schwebach, Strandberg, Fröling, Schröder, Ralf, Svensson).
 30. R. Planquette: *Corneilles klockor*. (Matiné).

Musikal. akademien.

- Okt. 19, 21. Konserter af Harold Bauer.
 18, 28. Konserter af Bronislaw Huberman. Biträdande pianist: hr Leopold Spielmann.

Vetenskapsakademien.

- Okt. 15, 22. Romansaftnar af fru Clary Morales. Bitr. ackompanjator: dir. Olallo Morales.

31. 1:a Kammarmusikaften af fröken Märtha Ohlsson, hr Axel Runnquist, Carl Lindhe.

Då Kgl. teaterns nyhet, d'Alberts »Izeyl» först går öfver scenen efter detta nummers utgifvande få vi i nästföljande yttra oss om premiären härstädes. Från operan är intet annat nytt att förmäla än nya rollbesättningar. Herr Strömberg har med god framgång utfört Telramund i »Lohengrin» för första gången. I »Bohème» ha efter hrh Oscar och Söderman, Marcel och Benoits roller utförts af hrh Strömberg och Ericson; hr Kirchner har mycket fördelaktigt uppburit Rodolphes parti och hr Stiebel öfvertagit Schaunards. Oscarsteaterns nya Lehar-opera ha vi ännu icke fått göra bekantskap med. Den tyckes emellertid komma att göra lycka, efter hvad tidningarne uppgifvit. Med delvis allvarligare innehåll än i allmänhet operettens säges den stå på gränsen mellan en sådan och den komiska operan. Uppsättning och utförande berömmes.

Konsertrevy. I förra numret omnämndes den enda konsert som gafs här denna gång af miss Kathleen Parlow, men blef ej tillfälle att redogöra för programmet, som upptog följande nummer: Saint-Saëns: Concert, H-moll; Brahms: Sonat, A-dur, för violin och piano; Händel: Menuett, F-dur; Beethoven: Menuett, G-dur; Debussy: Menuett, G-dur, alla menuetterna för violin med ackompanjering af piano; Goldmark: Aria ur konsert, A-moll, för violin; Sarasate: Zapateado. Det rika blfallet, som den talrika publiken egnade den behagliga, nu konstnärligt fullmogna violinisten lönades af henne med ett par extranummer. I mr Charlton Keith hade hon äfven denna gång en utmärkt ackompanjator.

Närmast efter denna konsert följde fru Clary Morales' första romansafton d. 15 okt. Sångerskans behagliga röst och smakfulla föredrag äro bekanta från föregående uppträdanden, och med dessa egenskaper vann hon äfven nu på sina soaréer ovanligt lifligt bifall. Programmen voro äfven intressanta. På första soarén sjöng hon af Händel: Recit. och aria ur »Acis och Galathea»; Beethoven: Die laute Klage, Der Kuss; Fr. Schubert: Die junge Nonne, Auflösung, Mignons Lied, Frühlingssehnsucht; Franska folkvisor: Le mois de Mai, La bergère aux champs, Quand la bergère vient des champs, Pierre et sa mie, Aminte; Moussorgsky: »Oh, raconte Nianouchka!» och »La prière du soir» ur hans »Enfantines» samt Trépak ur »Chants et danses de la mort»; d'Albert: Wiegenlied, Mittelalterliche Venus-hymne. — Den andra soarén hade Grieg och svenska tonsättare på programmet, som upptog af Grieg: Udfarten, Våren, To brune øjne, Foraars-

regn, Vandring i Skoven; af Ture Rangström: Villemo, Floderna, Adagio, Semele; af Knut Bäck: Nocturne, Jungfru Margits vårvisa; A. Morales: Kärleksbön, Danserskans sång; Alf-vén: Du är stilla ro; E. Sjögren: Molnet, Det første Møde, Folks sång.

Harold Bauer hade mindre talrik än erkänsam publik på sina tre konserter, af hvilka vi voro hindrade att bevista den andra. Han har nu utvecklat sig till en betydande konstnär ej blott i teknisk fulländning, utan äfven i fin smak och uppfattning. På första konserten upptog hans program: Mendelssohn: Preludium och fuga, E-moll, op. 35; Beethoven: 32 variationer i C-moll; Schumann: Sonate, Fiss-moll, op. 11; Gluck-Brahms: Gavotte; Lenn. Lundberg: Mariner nr 5; Sinding: 2 Capricer, op. 44; Ravel: Undine; Chopin: Nocturne, C-moll; Liszt: Mephisto-Walzer.

På sista konserten spelade han: Schumann: Faschingsschwank; Beethoven: Sonat, D-moll, op. 31; Brahms: Variationer öfver ett Paganini-tema; César Franck-Bauer: Pastorale, Albeniz: »El Puerto»; Alkan: »Le Vent samt Chopins Nocturne, E-dur och H-moll-Scherzo.

Bronislaw Huberman, den nu 28-årige, världsberömda violinisten, hade äfven mindre talrik publik på sina båda konserter. Han hade kommit hit direkt från Wien och råkat ut för en förkylning, så att han ej var rätt disponerad på sin första konsert d. 18 okt. Detta märktes dock föga på hans spel. Programmet upptog då först Beethovens Kreutzer-sonat, hvar-efter konsertgifvaren spelade Mendelssohns violinkonsert och glänste med stor virtuositet i Sarasates »Carmen»-fantasi. Hans pianist, en ung herr Leop. Spielmann, visade sig som god ackompagnatör och äfven solist med Variationer af Mozart öfver ett tema af Gluck och Liszts »Spanische Rhapsodie. Efter en tur till Finland gaf hr Huberman sin andra konsert här d. 28 okt. Då programmet upptog Brahms' Sonat för violin och piano, G-dur, op. 78, och en vacker violinkonsert i en sats (op. 22) af Hermann Goetz, ett posthumt arbete; vidare spelade hr Huberman på särdeles fängslande sätt Bachs »Chaconne» — som den känslige konstnären genom störande buller i salongen fann sig nödsakad att afbryta i midten af stycket — och till slut Paganinis »Hexentänze». Hr Spielmanns solonummer utgjordes af Beethovens Rondo, G-dur, op. 51 och Liszts »Venezia och Napoli». Äfven han fick röna åhörarnes bifall. Hr Hubermans teknik är mästarens, hans ton besitter en renhet och ovanlig klangskönhet, som hänföra publiken. I en tysk musiktidning yttrades nyligen om honom, att han fullkomligt uppfyllt de förväntningar han som »underbarn» gaf. Högsta beröm uttalades också om honom vid

hans första konsert här af en violinist och musiker, som hör till Stockholms mest kompetenta konstnärer. Det är därför löjligt, när en kritiker i en af våra större hufvudstadstidningar ondgör sig öfver en »smaklös reklam» för honom, helt enkelt bestående af flerfaldiga lofordande omdömen af utländska kritiker till presenterande af den här obekante konstnären. Likaså när han påstår om Huberman, »att hvarken temperament eller gestaltningens förmåga förete omedelbart fängslande egenskaper», och med osanning påstår, att publiken förhöll sig kall emot honom. Sådana omdömen påminna om den kritik, som för trettio år sedan här träffade Sarasate och som i tjugufem år afhöll honom från att besöka Stockholm. På sådant sätt afskräckas berömda konstnärer att besöka oss. Om första triosoaren få vi i nästa nummer yttra oss.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Första opera nyheten denna termin, d'Alberts »Izeyl» gifves d. 2 nov. Repertoaren upptager för öfrigt i början af månaden »Romeo och Julia» samt »Bohème». Under spelåret komma att arrangeras fem större symfonikonsalter, af hvilka den sista gifves till förmån för hofkapellet pensionskassa. Första konserten eger rum lördagen d. 5 nov., den andra i december, den tredje i februari, den fjärde i mars och den femte i april, påskdagen. Denna jämte två andra konserter dirigeras af kapellmästare Järnefelt, de öfriga under hr Vogheras ledning.

Hr Pogany, operans i våras engagerade tenor, har blifvit löst från sitt kontrakt vid densamma och lämnat vårt land, sedan det visat sig att hans ihållande indisposition gjort det för honom behöfligt att vistas i ett sydligare klimat.

Musikaliska akademien höll d. 27 okt. månadssammanträde under ordförandeskap af preses, justitierådet Karl Silverstolpe, hvarvid till behandling företogs k. remisser och inkomna skrivelser. Därefter föredrogs resberättelse från Jenny Linds-stipendiaten Uno Sundelin; Vidare hade de särskilda revisorer, som akademien utsett för att granska musikhistoriska museets räkenskaper för 1909, inkommit med anmälan att ingen anledning till anmärkning förekommit.

Slutligen anmäldes gåfvor till biblioteket från tonsättare J. A. Hägg, professor A. Hammerich, fröken M. Planck, förläggarna D. Rahter i Leipzig, P. F. Stensbake i Kristiania och G. Schirmer i Newyork.

Ansökan om erhållande af stipendier under år 1911 från det på Musikaliska akademien stat uppförda reservationsanslaget, äfvensom ansökan om förlängning af sådant stipendium ställes till K. Mt och inlämnas till Musikaliska akademien före december månads utgång. Se annons å sista sidan.

Ludwig Wüllners tillämnade konserterande här har blifvit instäldt.

Hr Henrik Bolin ger den 7 nov. en romansafon i Vetenskapsakademien med biträde af violinisten Fritz Ahlberg och dir. Vretblad som pianist.

Axel Ringvall, Oscarsteaterns utmärkte komiker i operetten, hade d. 21 okt. i 30 år tillhört teatern och blef då föremål för rik hyllning såväl på scenen, som genom en festlig kollation för honom efter hans uppträdande i »Prinsen af Pilsen».

Jenny Linds minnestafla, uppsatt på hennes födelsehus, omnämndes i förra numret jämte aftäckandet af densamma. Vi ha förut haft tillfälle att nämna hvar det är beläget, men komplettera nu notisen, erinrande om att detta hus är n:o 40, förut n:o 32, vid Mästersamuelsgatan härstädes.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande inbjuder svenska tonsättare till sin sedvanliga pristäflan för manskvartettskompositioner. Sista inlämningsdagen därför är den 1 december. De personer som intressera sig för sällskapets syftemål, att anskaffa nya kvartetter för våra manskörer, kunna understödja företaget genom att ingå i sällskapet mot erläggande af stadgade afgifter, inträdesavgift 1 kr., årsavgift 2 kr. Hvarje ledamot erhåller gratis sällskapets årspublication. Sällskapet räknar för närvarande öfver 2,000 medlemmar. Se vidare annonsen å sista sidan.

Konsertföreningen har utfärdat inbjudan till abonnemang på fem konserter för kammarmusik och romanssång under innevarande säsong och samtidigt tillkännagifvit, att orkesterkonserter ej komma att gifvas.

De medverkande bli vid första konserten, som går af stapeln i november, Aulinska kvartetten och Wilh. Stenhammar, vid andra konserten, i december, Dagmar Möller och Wilh. Stenhammar, tredje konserten, i januari nästa år, Aulinska kvartetten, fjärde konserten, (mars) John Forsell, Aurora Molander och Sven Kjellström (romanser, sonater för violin och piano) samt vid femte konserten, som äger rum i april nästa år, Franz Neruda, Tor Aulin, Wilh. Stenhammar och Conrad Nordqvist.

Konserterna skola ges i K. F. U.

K:s stora sal, Brunnsgatan 3, och man påpekar på förekommen anledning, att anordningar vidtagits för vinnande af ökad utrymme vid ytterklädernas mottagande.

Arvid Ödmann, vår utmärkte operasångare, fyllde d. 18 okt. 60 år och blef då föremål för hyllning från flere håll. Han var emellertid af sjukdom hindrad att mottaga besök på sin födelsedag.

Konsertmatiné gafs d. 23 okt. i Katarina kyrka till förmån för brefbärarens änke- och pupillkassas grundfond. Programmet upptog körsång af Bellmanskören, orgelmusik, utförd af dir. G. Hägg, solosång af fru Hesse-Lilienberg och hr Forsell, samt violinnummer, spelade af fru Hilma Munthe-Sandberg.

Pianola-konsert, den första, gafs d. 18 okt. i K. F. U. K:s sal under medverkan af violin och sång.

Sven och Lisa Scholander gäfvö måndagen d. 24 okt. visafon i Vetenskapsakademien med Bellmans-sånger, svenska, tyska och franska sånger på programmet. Hr Scholander med dotter skulle sedan konserter i Finland och Ryssland.

Norsk visafon. Den norska vis- och romanssångerskan fru Elsa Dybwad ger en visafon lörd. d. 12 nov. i Vetenskapsakademiens hörsal.

Populärkonsert af »Populärkonsertförbundet» gafs den 16 okt. i Vetenskapsakademien. Medverkande voro sångerskan frk Zelma Wall, sångaren Henry Jackson-Norris, violinisten fru Gerda Andersson och dir. Adrian Dahl som ackompanjator.

Folkkonsertförbundets musikafsnar, med kommunalt understöd, komma under höstsäsongen att ges på fredagarna i Folkets hus teatersalong. Den första konserten, med uteslutande moderna svenska tonsättare på programmet, har gifvits under medverkan af fröken Ebba Nyström, fröken Märtha Ohlson, violinisten Fritz Ahlberg och företags ledare dir Karl Valentin.

Adolf Wiklund, den fördelaktigt bekante tonsättaren och pianisten, kommer att i höst slå sig ned i Stockholm för att meddela undervisning i pianospel och vid instudering af operapartier. Som bekant, har han under de senare åren haft sin verksamhet i Berlin, dels som solorepetitor vid kungl. operan, dels som kapellmästare vid den berömda sånglärarinnan Etelka Gersters operaskola. Berlinkritiken gaf i våras ett varmt erkännande af hr Wiklunds egenskaper som dirigent, hvilka han ådagalade vid operaskolans offentliga föreställningar.

Hr Gustaf Holmquist, Svnnsk-amerikanska elitkörens solist, har under sin vistelse i Stockholm erbjudits att debutera å Operan, men, blygsamt nog, afslagit detta anbud. Hr Holmquist ämnar under något år slå sig ned i Paris för att idka sångstudier, hvarefter det är antagligt att han återvänder till Chicago.

Nytt operettföretag. Fem af den forna operett-teaterns sujetter, hr och fru Textorius, fruarna Hilma Mattson-Nyström och Thyra Leijman-Uppström samt hr Adami, ha företagit en operett- och überbrettel-turné till landsorten. Dessutom ha de engagerat hr Axel Wesslau.

Operasångaren Percy Rickards har med stor framgång uppträtt i »Norma» såsom Orovistus samt i operan »Ruy Blas» af Marchetti. Platstidningarna i Legnago, norra Italien, liksom venetianska tidningar ha synnerligen berömmande uttalat sig om sång och spel. Engagemanget har gällt för en månad och erbjudanden från andra italienska scener ha framställts till vår unga landsman, hvilken man förespar en vacker framtid som konstnär.

Operasångaren Carl Axel Holmqvist har, enligt hvad Dagens Nyheter's Berlinkorrespondent meddelar, erhållit ett särdeles fördelaktigt engagemang vid Stadttheatern i Lübeck från och med nästa säsong. Hr Holmqvist, som ännu ej uppgett planerna på att sjunga tenorpartier, kommer emellertid till att börja med att utföra de lyriska och italienska barytonpartierna, som han nu skall instudera i Dresden för regissören vid hofoperan därstädes, skådespelare Reyer. Sångaren har profsjungit vid Operan i Berlin, men ännu utan resultat.

Konserthusfrågan i Stockholm. Den i våras på möte med intresserade tillsatta kommittéen för konserthusfrågan har nu ånyo sammanträtt. Därvid framlämnades flera förslag på lämpliga platser för ett blifvande konserthus och man var tämligen ense om att det bästa vore att låta tanken på ett provisoriskt konserthus falla och i stället söka lösa frågan i dess helhet genast. Till nästa sammanträde skola utarbetade förslag föreläggas angående ett par af de ifrågasatta platserna.

Operasångaren Herold till Lund. Operasångaren Wilhelm Herold i Köpenhamn kommer att medverka vid Lunds studentsångförenings konsert i midten af november.

Malmö. Kammarmusikföreningen härstädes har till hedersledamöter valt professor Franz Neruda, förste hofkapellmästaren Conrad Nordqvist samt hofkapellmästaren Johan Svendsen i Köpenhamn.

Från andra land.

Originalmanuskriptet till Beethovens Pastoralsymfoni

har genom en mecenats frikostighet förvärfvats för Beethovenhuset i Bonn. För två år sedan utbjöds autografen för 100,000 mark och först efter långa förhandlingar har det lyckats att till mästarens födelsestad återvinna det fullständiga partituret, som innehåller 272 sidor. Handskrifterna till de tre första symfonierna äro förkomna, hvaremot de öfriga fem förvaras i k. biblioteket i Berlin.

Ett nytt Mozart-fynd. I k. biblioteket i Berlin har man upptäckt en symfoni af Mozart som hittills varit okänd. Symfonien, som är komponerad 1770—71, är ej af större konstnärligt värde, men ger ännu ett bevis på »Don Juan»-skaparens brådmogenhet. Verket skall inom kort utges på Breitkopf & Härtels förlag.

Mischa Elman, den utmärkte violinvirtuosen, har fått mottaga en utomordentlig hedersbetygelse. Den unga konstnären, som jämte sin familj varit bosatt i England i flera år, men fortfarande är rysk undersåte, skulle nu fullgöra sin värnplik i Ryssland. För att förhindra ett sådant afbrott i hans konstnärliga verksamhet har drottningen af England personligen vänt sig till tsaren, och på hennes förbön har Mischa Elman för all framtid blifvit befriad från värnplikten.

Ett Beethoven-monument skall resas i Nürnberg för 100,000 mark.

Antwerpen. »Frithjof», heter en opera i 3 akter som haft sitt första uppförande här d. 6 okt. Text och musik äro af Heinrich Zöllner, och den förra lär noga följa Tegnér's dikt. Richard Wagners inflytande är förhärskande i operan, som sägas förtjäna den framgång som vanns vid premiären. »Frithjof» är ett ungdomsverk af den nu 56-årige komponisten, börjadt under hans studenttid och afslutadt i Dorpat, där han 1878 blef universitetets musikdirektör. Bland flera af hans operor torde »Die versunkene Glocke» (Berlin 1899) vara mest bekant. Då det uppgifvits att »Frithjof» redan 1884 varit uppförd, torde uppförandet i Antwerpen vara en omarbetning.

Irma Tervani (Aakté) den finska operasångerskan, är nu ånyo fästad vid Dresdenoperan på fem år och har nyligen haft storartad framgång där såsom Carmen.

Sällskapet för Svenska Kvartettsångens befrämjande

inbjuder svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan ackompagnement, förbehållande sig sällskapet ägande- och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Täflingspriser äro:

Ett första å Kr. 500,
två andra å Kr. 300 och
tre tredje å Kr. 100.

Såsom prisdomare fungera musikdirektören Aug. Körling, universitetskapellmästaren, fil. kand. Alfred Berg och musikdir. Erik Åkerberg.

Kompositionerna skola vara insända senast den 1 dec. 1910 till Carl Johnn's musikhandel, Järntorget 78, Stockholm St., och försedda med tydligt skrifvet motto, där af afskrift skall finnas å ett medföljande, försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och adress.

Icke prisbelönad, men lämplig komposition kan efter öfverenskommelse inköpas, hvarvid rätt att bryta medföljande namn. sedel förbehålles.

Stockholm i November 1910.

Styrelsen.

(S. T. A. 257171.)

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.
Frans J. Huss.

Stipendier för Svenska tonsättare.

Ansökning om erhållande af stipendium från det å Kungl. Musikaliska Akademiens stat uppförda reservationsanslag äfvensom angående förlängning af sådant stipendium ställes till Kungl. Maj:t och inlämnas till Akademien före nästinstundande december månads utgång.

Stipendium utgår med minst 1,000 och högst 2,000 kronor om året.

Vill sökanden använda stipendiet till utrikes studieresa, bör ansökningen innehålla uppgift å ändamålet med resan, den tid sökanden anser därtill nödig och de orter han under samma resa ämnar besöka.

Ansökningen skall vara åtföljd af:

1:o prästbetyg;

2:o utaf sökanden själfständigt utförda, tydligt skrifna, tonsättningar.

I öfrigt hänvisas till Kungl. brefven den 2 februari 1894 och den 11 juni 1909, hvilka finnas tillgängliga hos akademiens sekreterare.

Stockholm den 27 oktober 1910.

Å Kungl. Musikaliska Akademiens vägnar:

KARL SILVERSTOLPE.

Karl Valentin.

(G. 28253).

ANTIKT PIANO

med härlig ton säljes billigt.

Beskr. gm »Piano 300».

Sv. Telegr.-byr. Annonssafdelning.

(S. T. A. 257521.)

Pianomagasin

Största lager af bästa svenska och utländska fabrikat.

OBS.! Hufvuddepot för Kgl. Hofleverantörerna **Malmsjö** o. **Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer** samt Orglar från Skandinaviska Orgelfabriken.

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma betalningsvillkor.

Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & C:os A.-B.
Malmsholmsväg. 13, Stockholm.
Föreståndare
Dir. Albert Lindström.
Etablerad 1870.
R. T. 67 32. A. T. 78 31.

**OBS.! Billig och verksam
annonsering om Musiklektioner,
Musikalier och Musikinstrument i Svensk Musiktidning.**

J. G. Malmsjö

**PIANINON
FLYGLAR**
Göteborg.

Förenade klockare- organist- och kantorsbefattningarna i Enköpings och Vårfrukyrkas församlingar kungöras härmed till ansökan lediga att sökas före den 9 December 1910. Till vederhäftigheten styrkt borgen för den skada, som genom missbruk kan tillfogas orgeln, torde åtfölja ansökningen.

Kyrkorådet.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

- Innehåll -

Eugen d'Albert (med porträtt). — Severin Eisenberger (med porträtt). — »Izeyl», musikdrama i 3 akter, musik af Eugen d'Albert. — Nuvarande operahusets första decennium (forts.). — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från andra land. — Annonser.

— Svensk Musiktidning. —

Nordiskt Musikblad. — 30:de årg., — för hvarje musikaliskt hem — utgifves 1910 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. I landsorten bäst å posten.

OBS.! Biografier och porträtt i N:o 1: Signe Rappe (som Margareta i Faust) — Carl Aug. Söderman — Harald Torsslow; i N:o 2: Juan Manén — Brüssel-sträckkvartetten; i N:o 3: Wassili Safonoff — Armas Järnefelt; i N:o 4: Lady Wilma Neruda-Hallé — Frédéric Chopin; i N:o 5: Franz Neruda; i N:o 6: Ludvig Norman — Ignaz Friedman; i N:o 7: Franz von Vecsey — Carl Reinecke; i N:o 8: Wilh. Peterson-Berger — Leo Blech; i N:o 9: Giovanni Sgambati; i N:o 10: August Söderman; i N:o 11: Yvonne de Tréville — Pauline Viardot-Garcia. i N:o 12: Robert Schumann — Otto Nicolai; i N:o 13: Hans von Stedingk — Ludwig Hess; i N:o 12: Gottfried Galston — Kathleen Parlow.